

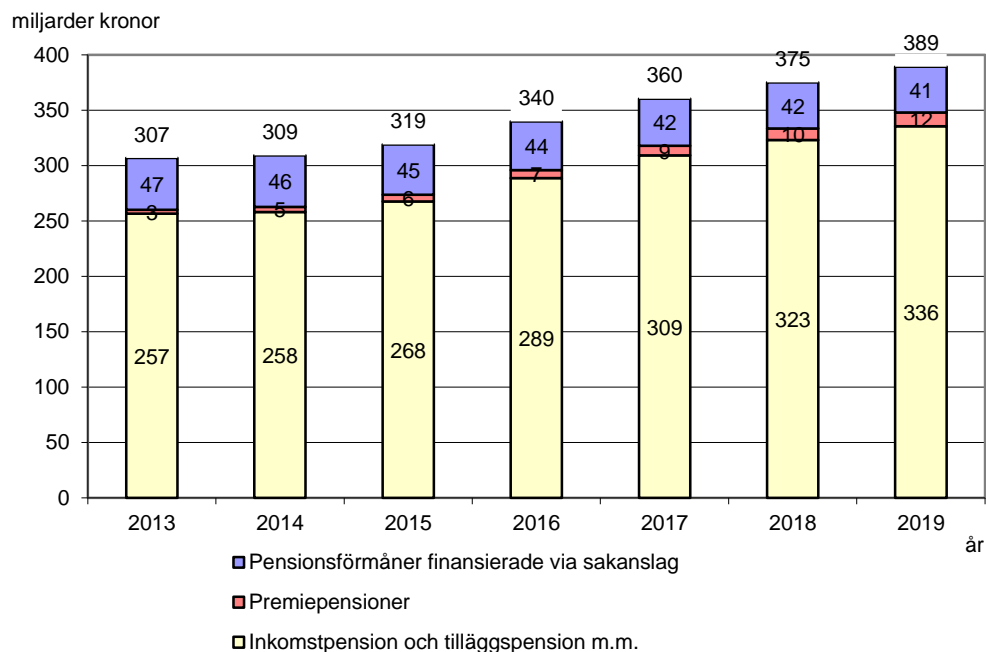
**Anslagsbelastning och prognos för anslag inom
Pensionsmyndighetens ansvarsområde
budgetåren 2014–2019**

Innehåll

Sammanfattning och inledning	3
Prognoser för inkomstindex och balanstal.....	8
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.....	
1:1 Garantipension till ålderspension	15
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	17
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	19
1:4 Äldreförsörjningsstöd	21
2:1 Pensionsmyndigheten	24
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	29
1:7 Pensionsrätt för barnår.....	32
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	34
Bilaga 1	Sammanfattande tabell över anslagsuppföljningen
Bilaga 2	Utgifter inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde
Bilaga 3	Månadsfördelade prognoser för 2014 och 2015

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten har i uppdrag att redovisa utgiftsprognoser för förmåner inom dess ansvarsområde. I diagrammet nedan redovisas utgiftsutvecklingen från 2013-2019.

De totala utgifterna förväntas öka under prognosperioden, från 307 miljarder kronor år 2013 till 389 miljarder kronor år 2019. Utgifterna ökar som en följd av fler ålderspensionärer och att pensionerna ökar nominellt. Antalet ålderspensionärer beräknas öka från 2,0 miljoner år 2013 till 2,3 miljoner år 2019.

Antalet 61-åringar som tog tidigt uttag minskade något mellan 2009 och 2011 men ökade 2012 och 2013. Det beräknas att antalet ökar ytterligare i år. Vårt beräkningsantagande är att detta antal för kommande år kommer att vara oförändrat jämfört med 2014 års värde.

Från de antaganden som gjorts avseende balansindex beräknas följande förändringar för inkomstpensionerna (och tilläggs pensionerna efter 65 år):

Förändring av inkomstpensioner, procent

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Juli-prognos	-2,7	+0,9	+5,0	+4,8	+2,2	
Oktober-prognos	-2,7	+0,9	+5,2	+4,7	+2,3	+1,9

Frånsett år 2014 prognostiseras inkomstpensionen att öka nominellt för varje år under prognosperioden. Indexeringen beräknas bli något högre för åren 2016 och 2018 men lägre år 2017 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Prognosen för inkomstindex har höjts för alla prognosår. Prognosen för balanstalet har höjts något för åren 2016 – 2017 men sänkts något för 2018. Enligt prognosen stängs balanseringen av år 2017. Då används inkomstindex istället för balansindex. Enligt beräkningen blir det en ny balanseringsperiod 2019 men balanstalet beräknas detta år bli mycket nära 1,0 så det är inte alls säkert att det blir någon ny balanseringsperiod 2019. Se vidare avsnittet Prognoser för inkomstindex och balanstal.

Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får bostadstillägg eller garantipension. Långsiktigt minskar därför antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg eller garantipension, givet oförändrade regler. Sänkningen av inkomstpensionen vissa år, till exempel 2014, kan dock medföra kortsiktigt att antalet med bostadstillägg eller garantipension ökar något.

För två anslag, *Äldreförsörjningsstöd* samt *Barnpensioner och efterlevandestöd*, har tidigare beräknats att anslagskrediten kommer att överskridas i år. Pensionsmyndigheten har därför hemställt om tilläggsanslag för dessa två anslag. (Dnr VER 2014-144). Enligt höständringsbudgeten för 2014 har Pensionsmyndigheten beviljats tilläggsanslag för Äldreförsörjningsstöd med 83,4 miljoner kronor och för Barnpensioner och efterlevandestöd med 69,6 miljoner kronor. Därmed beräknas att anslagskrediten för 2014 för dessa två anslag kommer att räcka. Se bilaga 1.

De viktigaste förändringarna jämfört med föregående anslagsuppföljning
I prognoserna har hänsyn tagits till Migrationsverkets prognos från juli och den senaste statistiken. Detta har höjt prognoserna kraftigt för *äldreförsörjningsstöd* och *efterlevandestöd för barn*.

För övriga förmåner kan prognosändringarna betraktas som relativt små bortsett från förändringar som beror på ändrade prognoser för inkomstindex, balansindex och prisbasbelopp.

Förvaltningskostnader

Prognosen för de förvaltningskostnader som belastar anslaget 2014 är oförändrad jämfört med den prognos som lämnades i juli. Även om utfallet hittills under året är något lågt gör vi bedömningen att detta kommer att jämna ut sig över året.

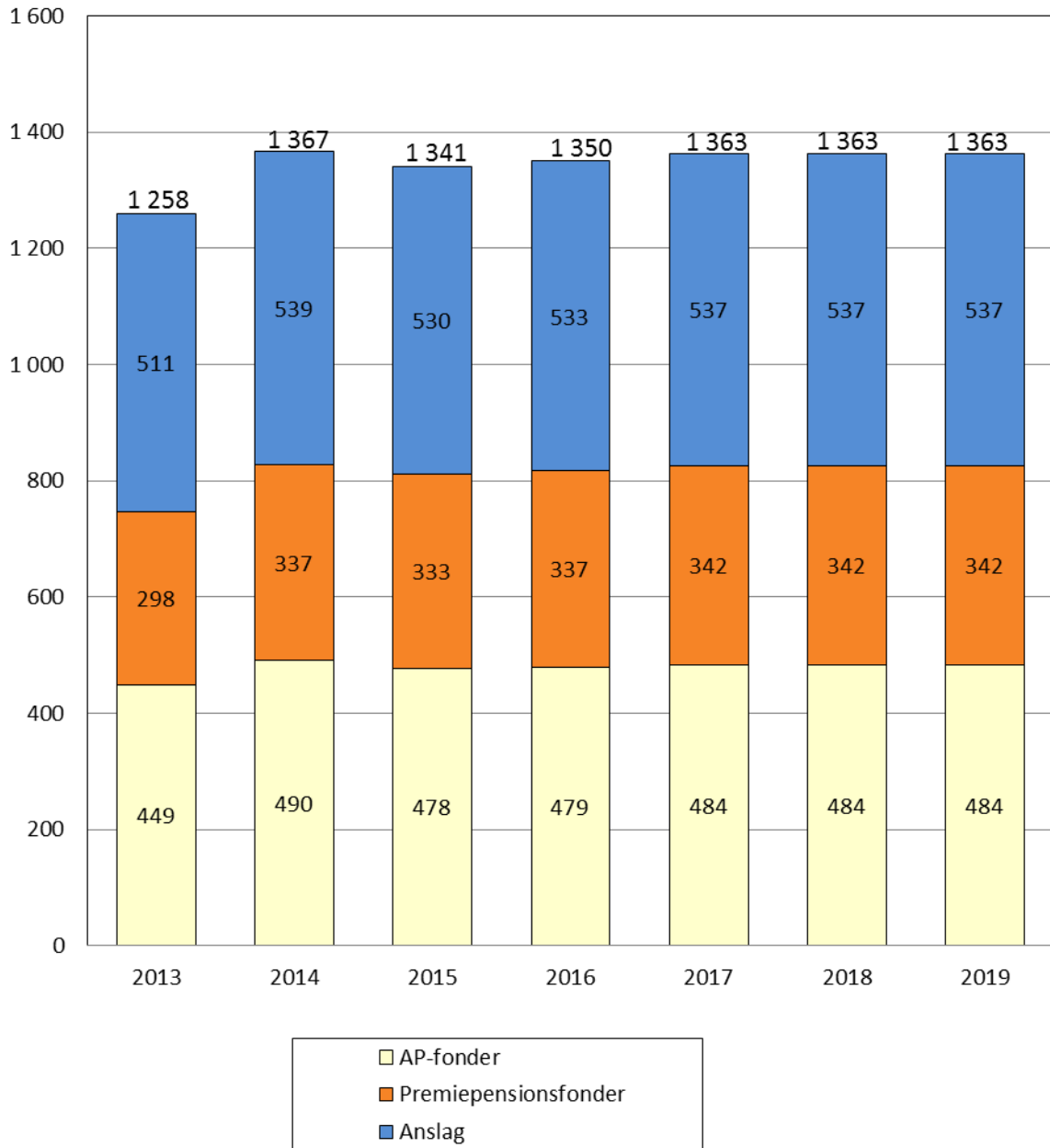
2019 beräknas de totala förvaltningskostnaderna till 1 481 miljoner kronor med prisuppräknning inkluderad. Detta är i linje med tidigare lämnade prognoser. I 2014-års priser bedöms förvaltningskostnaderna, såväl anslags- som totalnivån, ligga på en stabil nivå åren framöver.

Under hela perioden beräknas det ske en kostnadsförskjutning till följd av det pågående utvecklingsarbetet. Denna förskjutning sker från ärendehandläggning till informationsuppdrag samt till kostnader för drift och förvaltning av it-system.

Utvecklingstakten medför att kostnaderna för avskrivningar successivt ökar under perioden. Budgetmässigt motverkar vi detta med sänkta lokalkostnader, minskad andel konsulter inom it och kundservice, och sänkta kostnader i samarbetet med Försäkringskassan. Sammantaget ger dessa förändringar en relativt jämn kostnadsnivå över åren.

Diagrammet som följer visar förvaltningskostnaderna i fasta priser åren 2013-2019.

Miljoner kroner

Inledning

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2014 ska Pensionsmyndigheten senast den 27 oktober 2014 redovisa utgiftsprognoser för 2014 – 2018. Sluttidpunkten har dock skjutits fram till den 4 november. Utgiftsprognoserna ska redovisas i Hermes. Prognoserna ska lämnas i löpande priser. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. De antaganden som ligger till grund för prognoserna ska redovisas.

Denna rapport är svar på regeringsuppdraget och redovisas genom inrapportering i Hermes.

Uppdrag

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2014 ska följande redovisas:

- belastning på samtliga anslag och anslagsposter redovisat totalt samt fördelat per månad
- prognoser för 2014 för samtliga anslag och anslagsposter samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, redovisat totalt samt fördelat per månad
- beräkningar av samtliga anslagsnivåer och anslagsposter samt utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2015 – 2018
- prognoser för balanstalet för 2015 – 2018
- prognoser för inkomstindex för 2015 – 2018
- förklaring till och analys av utfall i samband med förändringar i prognoser,
- beskrivningar av eventuella förändringar av prognosmodeller,
- prognosen för ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit enligt 7 kap 4 § budgetlagen (2011:203) och hur skulden belastar anslag, respektive AP-fonderna och premiepensionssystemet samt
- användningen av den särskilda krediten enligt 7 kap 6 § budgetlagen (2011:203).

I denna rapport redovisas prognoser för åren 2014 – 2019 för anslag inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde inom utgiftsområdena 11 och 12 samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. I respektive avsnitt redovisas även en jämförelse med närmast föregående prognos. Vi redovisar således prognoser även för 2019 eftersom det finns önskemål om detta från Ekonomistyrningsverket.

En sammanfattande tabell för 2014 och 2015 över anslagsuppföljningen inkluderande jämförelse med statens budget redovisas i bilaga 1. Utvecklingen av antal för-
månstagare och av olika medelbelopp m.m. redovisas i bilaga 2. Månadsfördelade prognoser för 2014 och 2015 redovisas i bilaga 3.

Prognoserna för inkomstindex och balanstal redovisas i ett eget avsnitt.

Redovisningen av ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit samt användningen av den särskilda krediten redovisas i avsnitt 11.2:1 Pensionsmyndigheten.

Prognosunderlag

Vi använder det mest aktuella dataunderlag som finns tillgängligt. Det innebär att statistik för oktober men det ekonomiska månadsutfallet till och med september 2014 har kunnat användas som underlag i prognosen.

Vid prognoserna tas normalt hänsyn till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Däremot tas oftast inte hänsyn till av regeringen aviserade regeländringar för vilka lagförslag saknas eftersom detaljerat underlag för beräkningar inte finns. Vi har dock inte tagit hänsyn till de föreslagna regeländringarna i budgetpropositionen för 2015 på grund av att budgetpropositionen kom sent, att det i flera fall är aviseringar utan lagförslag och i en del fall att det bara påverkar utgifterna marginellt. Däremot har vi i bilaga 1 beaktat de föreslagna anslagsbeloppen för 2015 och tilläggsanslagen för 2014.

Vi har inte beaktat något av de förslag som tidigare presenterades av pensionsarbetsgruppen på socialdepartementet.

Till beräkningarna har SCB:s befolkningsprognos från 15 april 2014 använts.

Från Konjunkturinstitutet har hämtats in uppgifter med prognoser för löneutveckling och prisbasbelopp med mera. Dessa antaganden har legat till grund för eller fungerat som antaganden vid prognosberäkningarna. Den antagandebild som använts redovisas i bilaga 2.

Kontaktpersoner

Anslag

Kontaktperson

	Prognoser för inkomstindex och balanstal	Stefan Granbom, Hans Karlsson
11.1:1	Garantipension till ålderspension	Stefan Granbom
11.1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	Hans Karlsson
11.1:3	Bostadstillägg till pensionärer	Stefan Granbom
11.1:4	Äldreförsörjningsstöd	Stefan Granbom
11.2:1	Pensionsmyndigheten	Johan Söderberg
12.1:5	Barnpensioner och efterlevandestöd	Hans Karlsson
12.1:7	Pensionsrätt för barnår	Nils Holmgren
	Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	Hans Karlsson

Samtliga kan nås på telefon 0771-771 771

Prognoser för inkomstindex och balanstal

Enligt regleringsbrevet avseende Pensionsmyndigheten ska prognoser lämnas för balanstalet och inkomstindex för 2015 – 2018. Vi gör prognoser även för 2019 i denna anslagsuppföljning.

Inkomstindex för ett år baseras på de senaste tre årens genomsnittliga realinkomstutveckling samt förändringen av konsumentprisindex mellan juni året innan och juni två år innan. Pensionsgrundande inkomster (PGI) som överstiger 0,423 prisbasbelopp ingår för individer som är mellan 16-64 års ålder.

Inkomstindex för åren 2016-2019 är beräknat utifrån Konjunkturinstitutets prognoser för konsumentprisindex och summa PGI. Pensionsmyndigheten har för dessa år gjort en prognos för antal med PGI som baseras på Konjunkturinstitutets prognos för sysselsättning och SCB:s prognos för befolkningsutveckling. Pensionsmyndigheten har därefter färdigställt prognosen för inkomstindex för åren 2016-2019. Den antagandebild som använts till prognoserna finns i bilaga 2.

Inkomstindex år 2013 var 154,84 och år 2014 är inkomstindex 155,61, en ökning med 0,5 procent. Inkomstindex för år 2015 är 158,91, en ökning med 2,1 procent jämfört med år 2014. Pensionsmyndighetens prognos för inkomstindex redovisas nedan.

Prognos PGI

	Utfall				Prognos					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017
Summa PGI (miljarder kronor)	1305	1346	1398	1444	1482	1538	1597	1662	1733	1802
Procentuell utveckling	0,3	3,1	3,9	3,3	2,6	3,8	3,8	4,1	4,3	4,0
Antal med PGI (tusental)	4992	5024	5068	5091	5116	5151	5188	5236	5285	5326
Förändring (tusental)	-89	+32	+44	+24	+25	+35	+37	+48	+49	+41
Snittinkomst (tusental kronor)	261	268	276	284	290	299	308	317	328	338
Procentuell utveckling	2,1	2,5	3,0	2,8	2,1	3,0	3,1	3,1	3,3	3,2

Utvecklingen av antalet personer i åldern 16-24 som arbetar och som når över inkomsten på 0,423 prisbasbelopp per år har relativt stor betydelse för antalet med pensionsgrundande inkomst eftersom antalet med pensionsgrundande inkomst för dem som är äldre inte förändras så mycket år från år. Under lågkonjunkturen 2009 sjönk antalet med pensionsgrundande inkomst mellan 16-24 år relativt kraftigt. En viss återgång skedde under 2010 och 2011. År 2011 skedde den största antalsökningen i

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

åldersgruppen 16-24 år. Antalet i den gruppen ökade med 38 000. Individer i denna åldersgrupp har i regel låga inkomster.

Antalet med PGI beräknas öka svagt fram till 2015 för att sedan öka något kraftigare för åren 2016-2017. SCB prognostiserar att antalet i åldern 25-64 år ("yrkesverksam ålder") ökar relativt kraftigt under slutet av prognosperioden vilket medför att antalet med PGI ökar kraftigare då. Antalet med PGI är dock relativt svårt att prognostisera eftersom det är många personer som har inkomster omkring golvet på 0,423 prisbasbelopp.

Summa PGI styrs främst av lönesummeutvecklingen men till viss del även av prisbasbeloppets utveckling eftersom prisbasbeloppet påverkar många socialförsäkringar m.m.

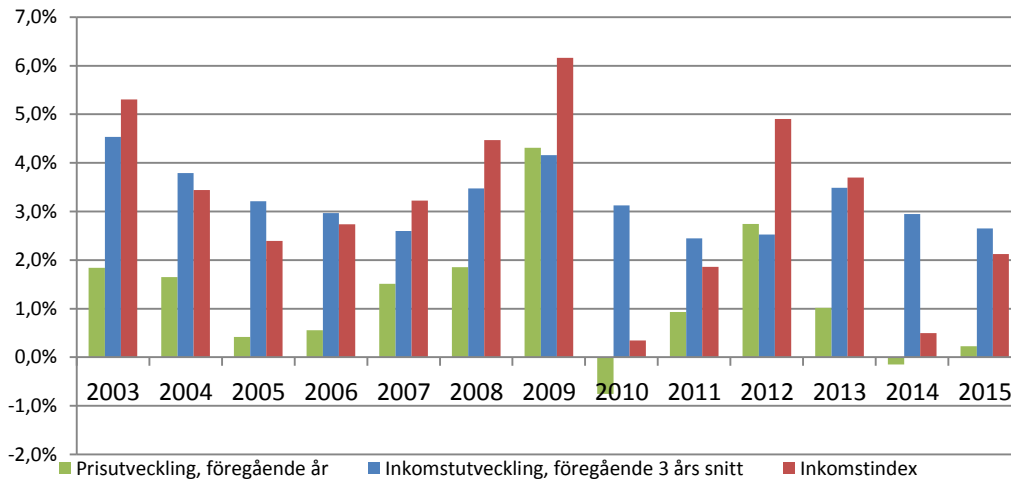
Jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning är prognosen för inkomstindex relativt oförändrad. Prognosen för inkomstindex för år 2016 är höjd något eftersom konsumentprisindex för år 2016 beräknas bli något högre.

Prognos inkomstindex och dess delar

	Fastställda inkomstindex						Prognos			
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Real inkomst- utveckling, tre års snitt	1,3	1,0	1,5	1,9	1,7	2,3	2,4	2,0	1,2	0,6
Prisförändring, juni t-1 – juni t-2	-0,8	0,9	2,7	1,0	-0,1	0,2	0,9	2,2	2,7	2,9
Korrigerig av tidigare prognoser	-0,2	-0,0	0,5	0,7	-1,1	-0,4				
Förändring av inkomstindex	0,3	1,9	4,9	3,7	0,5	2,1	3,4	4,2	3,9	3,5
Inkomstindex, ny prognos	139,74	142,34	149,32	154,84	155,61	158,91	164,24	171,11	177,83	184,09
Inkomstindex, föregående prognos							164,08	171,08	177,69	

Utvecklingen av inkomstindex för ett enskilt år påverkas dels av inkomstutvecklingen men även av prisutvecklingen. Inkomstindex har därför en annan utvecklingstakt jämfört med inkomstutvecklingen. För ett enskilt år har prisutvecklingen relativt stor betydelse jämfört med inkomstutvecklingen (se diagram nedan).

Inkomst- och prisutveckling i förhållande till utvecklingen av inkomstindex

Beräkningen av *balanstalet* baseras på samma antaganden som utgiftsprognoserna. Balanstalet består av tre komponenter, avgiftstillgång, AP-fonderna (treårigt medelvärde) samt pensionsskuld.

Ett antagande har gjorts för utvecklingen av aktiekurserna i Sverige och övriga länder som AP-fonden har medel placerade i, främst USA och EU-länder. Det är nödvändigt att göra ett sådant antagande för att kunna beräkna AP-fondens ställning och därmed balanstalet. Vid beräkningen antas att aktier ger en överavkastning i förhållande till korta räntor på 3,5 procent, inklusive utdelningar. Efter avdrag för utdelningar innebär det att aktiekurserna under ett år beräknas att stiga med cirka en procent mer än vad som motsvarar korta räntor. Under ett innevarande år beaktas kursutvecklingen hittills under året medan den beskrivna schablonmetoden tillämpas för resten av året, med hänsyn till antalet månader som återstår av året. Antagandet är behäftat med mycket stor osäkerhet och bör inte betraktas som en ”prognos”. Även två alternativa antaganden har gjorts för kursutvecklingen för att illustrera hur detta antagande påverkar balanstatsprognosen.

År 2013 steg aktiekurserna (exkl. utdelningar) med ungefär 19 procent. Detta är ett genomsnitt för Sverige, USA och andra länder som AP-fonderna har medel placerade i. För 2014 antas att aktiekurserna stiger med 2 procent. Under de första tre kvartalen 2014 steg aktiekurserna med knappt 2 procent. Under resten av året beräknas de öka med mindre än en halv procent enligt den tillämpade schablonmetoden. För hela 2014 antas de då, efter avrundning, att stiga med 2 procent. För 2015 antas att aktiekurserna stiger med en procent och för 2016 och 2017 med 2 procent per år i det alternativ som benämns huvudalternativ. Detta alternativ har legat till grund för beräkningen av balansindex och därmed också utgiftsprognoserna för inkomstgrundad ålderspension, garantipension, änkepension och BTP. De övriga två alternativen ska ses som en känslighetsanalys om hur balanstalet påverkas av antagandet om aktiekursernas utveckling. I det optimistiska alternativet har antagandet höjts med tio procentenheter för varje år jämfört med huvudalternativet och i det pessimistiska alternativet har det sänkts lika mycket.

Tabellen nedan redovisar de antaganden som gjorts för kursutvecklingen 2014 – 2017, balanstalet för 2014 och 2015 samt en prognos för balanstalen för 2016 – 2019. Något antagande om kursutvecklingen 2018 och 2019 behöver inte göras eftersom balanstalet för 2019 baseras på utfallet 2017. I tabellen redovisas också balansindex för 2014 och 2015 och en prognos för balansindex för 2016 – 2019.

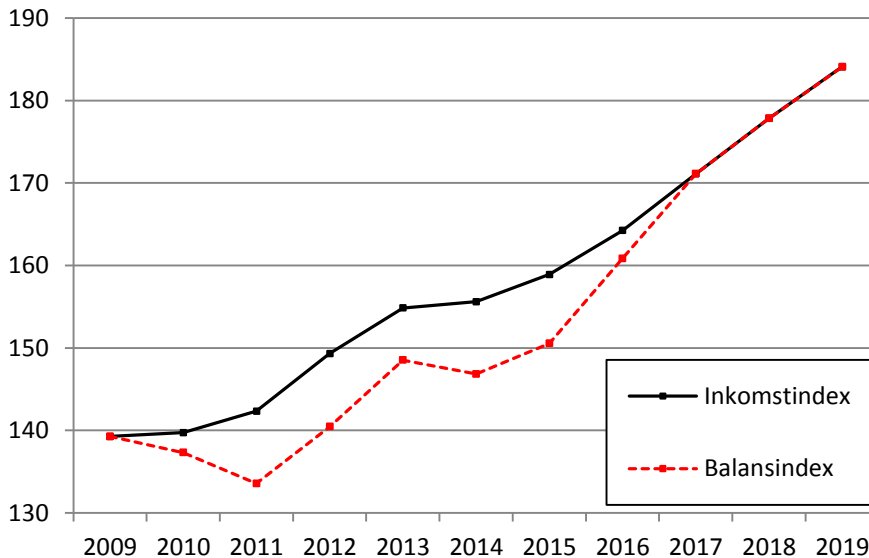
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiekursernas utveckling, %						
Huvudalternativ	+2,0	+1,0	+2,0	+2,0		
Optimistiskt alternativ	+12,0	+11,0	+12,0	+12,0		
Pessimistiskt alternativ	-8,0	-9,0	-8,0	-8,0		
Balanstalet, utfall och prognos						
Huvudalternativ	0,9837	1,0040	1,0337	1,0292	1,0123	0,9999
Optimistiskt alternativ	0,9837	1,0040	1,0363	1,0351	1,0257	1,0213
Pessimistiskt alternativ	0,9837	1,0040	1,0311	1,0233	0,9996	0,9810
Balansindex, huvudalternativ	146,84	150,55	160,84	171,11	177,83	184,07

Balanstalet för 2015 blir 1,0040. Även för åren 2016 och 2017 beräknas balanstalet bli högre än 1,0 i alla tre beräkningsalternativen och för år 2018 i två av beräkningsalternativen. År 2018 inleds en ny balanseringsperiod i det pessimistiska alternativet och år 2019 kanske även i huvudalternativet.

De år då balanstalet blir högre än 1,0 räknas pensionerna upp med mer än vad som motsvarar den vanliga följsamhetsindexeringen såvida inte balanseringsperioden har upphört. Detta kommer att gälla för 2015 och beräknas också gälla för 2016. I både huvudalternativet och det optimistiska alternativet upphör balanseringsperioden 2017. Då kommer pensionerna att indexeras med inkomstindex enligt beräkningen. Formellt kommer det inte att finnas något balansindex dessa år. I tabellen ovan anges inkomstindex för de åren. Under en balanseringsperiod räknas pensionerna upp med mindre än vad som motsvarar den vanliga följsamhetsindexeringen.

I budgetpropositionen för 2015 föreslås en regeländring som påverkar balanstalet. Förslaget innebär att intjänade pensionsrätter för inkomstpension under en balanseringsperiod räknas ned genom att multipliceras med kvoten mellan balansindex och inkomstindex. Detta förslag har inte beaktats i prognosen av balanstalet eftersom det skulle medföra en omräkning av alla prognoser för förmåner som påverkas av balansindex. Förslaget får en ganska obetydlig påverkan på balanstal och balansindex år 2016. År 2017 och 2018 finns det inget balansindex enligt huvudalternativet och år 2019 beräknas att skillnaden mellan inkomstindex och balansindex är marginell.

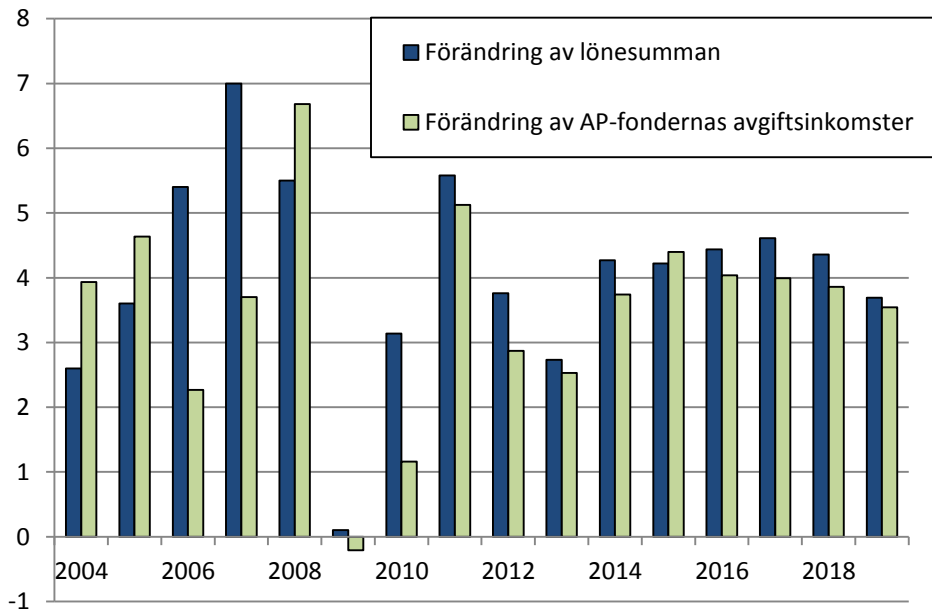
Diagrammet som följer visar utvecklingen och prognoser för inkomstindex och balansindex (huvudalternativet).

Inkomstindex och balansindex 2009 – 2019

Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balanstalet höjts marginellt för 2016 – 2017 men sänkts något för 2018. Pensionsskulden beräknas bli något högre jämfört med föregående anslagsuppföljning beroende att inkomstindex beräknas bli högre. Prognosen för AP-fondernas fondkapital har sänkts något eftersom antagandet för aktiekursernas utveckling 2014 och 2015 har sänkts. Prognosen för den utjämnade avgiftstillgången har höjts något eftersom Konjunkturinstitutets antagande för lönesummans utveckling har höjts.

Tillgångarna består till största delen av avgiftstillgången. Avgiftstillgångens utveckling styrs av AP-fondernas avgiftsinkomster, omsättningstiden och vissa utjämningsregler. Omsättningstiden har tidigare minskat men det beräknas att omsättningstiden inte förändras så mycket under de närmaste åren. AP-fondernas avgiftsinkomster består av en arbetsgivaravgift och egenavgift samt en allmän pensionsavgift och en statlig ålderspensionsavgift. Arbetsgivaravgiften och den allmänna pensionsavgiften påverkas av lönesummans utveckling. Egenavgiften kan ha en något annan utvecklingstakt men den avgiften utgör bara några procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den statliga ålderspensionsavgiften utgör för närvarande knappt tio procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den påverkas till exempel av utvecklingen inom sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna. Den statliga ålderspensionsavgiften har en låg men ojämn utvecklingstakt. AP-fondernas avgiftsinkomster beräknas därför öka i långsammare takt än lönesumman för nästan alla prognosår. Detta har också gällt för flertalet tidigare år vilket framgår av nedanstående diagram som visar utvecklingen från och med 2004.

Förändring av lönesumman respektive AP-fondernas avgiftsinkomster jämfört med året innan, procent

Tabellen som följer visar de komponenter som ingår i balanstalet och en jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i miljoner kronor.

		Avgifts- tillgång	AP- fonderna ¹	Summa tillgångar	Pensionsskuld	Balanstal
2015	<i>Utfall</i>	7 122 892	962 711	8 085 603	8 053 383	1,0040
2016	<i>Ny prognos</i>	7 390 199	1 031 160	8 421 359	8 146 423	1,0337
	<i>Föregående prognos</i>	7 387 683	1 031 769	8 419 452	8 145 587	1,0336
2017	<i>Ny prognos</i>	7 746 145	1 072 724	8 818 869	8 568 520	1,0292
	<i>Föregående prognos</i>	7 731 363	1 075 711	8 807 074	8 560 802	1,0288
2018	<i>Ny prognos</i>	8 140 840	1 079 638	9 220 478	9 108 747	1,0123
	<i>Föregående prognos</i>	8 131 342	1 086 155	9 217 497	9 100 833	1,0128
2019	<i>Ny prognos</i>	8 457 377	1 075 441	9 532 818	9 533 727	0,9999

¹medelvärde för tre år

Följsamhetsindexering m.m.

Alla inkomstpensioner samt tilläggspensioner efter 65 års ålder är följsamhetsindexerade. Detta innebär att pensionerna räknas om vid varje årsskifte med förändringen av inkomstindex efter ett avdrag på 1,6 procentenheter. Om balanseringen är aktiverad används ett så kallat balansindex i stället för inkomstindex.

År 2013 räknades tilläggspensioner över 65 år samt inkomstpensioner upp med 4,1 procent men i år har de blivit nedräknade med 2,7 procent. För åren 2015 – 2019 beräknas de bli uppräknade nominellt. Genom att räkna bort effekten av förändringen

av prisbasbeloppet kan ”real” förändring av inkomstpensionerna beräknas. Inkomstpensionerna beräknas minska ”realt” 2014, 2018 och 2019 men öka under åren 2015 – 2017.

Tabellen nedan visar effekten av följsamhetsindexeringen 2014 – 2018 enligt huvudalternativet ovan. Förändringen för inkomstpension gällande också tilläggs pension över 65 år.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Förändring av inkomstindex, %	+0,5	+2,1	+3,4	+4,2	+3,9	+3,5
Balanseringseffekt	-1,6	+0,4	+3,4	+2,1	0,0	0,0
Förändring av balansindex, %	-1,1	+2,5	+6,8	+6,4	+3,9	+3,5
Nominell förändring av inkomstpensionerna, %	-2,7	+0,9	+5,2	+4,7	+2,3	+1,9
”Real” förändring av inkomstpensionerna, %	-2,5	+0,7	+4,2	+2,4	-0,3	-1,1

Balansindex är lägre än inkomstindex på grund av de negativa balanseringarna 2010, 2011 och 2014. Balanseringseffekten blev positiv åren 2012 och 2013. Detta beräknas också ske 2015 – 2017. Enligt beräkningarna kommer indexeringen att återställas 2017. Då blir balansindex lika med inkomstindex, dvs. formellt kommer det inte att finnas något balansindex detta år. Därmed blir balanseringseffekten detta år endast +2,1 procent trots att balanstalet beräknas bli 1,029. Även år 2018 beräknas balanstalet bli över 1,0 vilket innebär att det inte blir någon balanseringseffekt detta år. År 2019 blir det dock en marginell balansering enligt beräkningen.

Sänkningen av den inkomstgrundade pensionen 2010 – 2011 och 2014 höjde garantipensionen för dem som hade både inkomstgrundad pension och garantipension. När inkomstpensionen sänks tillkommer det även en del nya ”garantipensionärer” som hamnar under brytpunkten för garantipension. De får dock låga belopp i garantipension. Balanseringen har därför en höjande effekt på utgifterna för garantipension och även BTP. Vissa änkepensioner påverkas också av balanseringen.

Prisbasbeloppet beräknas öka under perioden 2015 – 2019. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån för garantipension till ålderspension, garantipensioner till efterlevandepension, äldreförsörjningsstöd, efterlevandestöd samt tilläggs pension före 65 års ålder. Inkomstindex ökar också under denna period. Det påverkar inkomstgrundade efterlevandepensioner inklusive barnpensioner. Höjningen av inkomstindex höjer också pensionsrätten för barnår.

Tabellen nedan visar de fyra viktigaste indexen inom pensionssystemet för åren 2014 – 2019. De tre förstnämnda är prognostiserade av Pensionsmyndigheten medan prisbasbeloppet är prognostiserat av Konjunkturinstitutet. Indexen redovisas också i bilaga 2. Åren 2017 och 2018 kommer det formellt inte att finnas något balansindex enligt beräkningen men man kan uttrycka det så att balansindex är lika med inkomstindex dessa år.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomstindex	154,84	155,61	158,91	164,24	171,11	177,83	184,09
Balansindex	148,53	146,84	150,55	160,84	171,11	177,83	184,07
Inkomstbasbeloppet	56 600	56 900	58 100	60 100	62 600	65 000	67 300
Prisbasbeloppet	44 500	44 400	44 500	44 900	45 900	47 100	48 500

2014-11-04

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

1:1 Garantipension till ålderspension

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2014	2015	2016	2017	2018	2019
16 530 100	15 878 500	14 672 000	13 584 700	13 183 400	13 217 100

Analys

Antalet ålderspensioner beräknas öka under åren 2014–2019 eftersom stora födelseårgångar då fyller 65 år. Nya ålderspensionärer har inkomstgrundad pension i betydligt större utsträckning än äldre ålderspensionärer. De nya ålderspensionärerna har också högre genomsnittlig inkomstgrundad pension än vad äldre pensionärer har. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får garantipension. Detta medför att antalet garantipensioner som tillkommer under ett år är färre än antalet som upphör genom dödsfall. Antalet garantipensioner minskar därmed på lång sikt.

Balanseringen inom inkomstpensionssystemet har en höjande effekt på utgifterna för garantipension, se tidigare avsnitt om prognoser för inkomstindex och balanstal. Prisbasbeloppet beräknas öka under de flesta åren 2014-2019. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån.

Ungefär 776 000 ålderspensionärer beräknas ha garantipension vid mitten av år 2014. År 2013 var det 760 000 ålderspensionärer med garantipension. Ökningen av antalet mellan 2013 och 2014 beror på att inkomstpensionen räknades ned med 2,7 procent år 2014 medan prisbasbeloppet bara minskade med 0,2 procent. Många personer får garantipension när inkomstpensionen minskar. Antalet ålderspensionärer med garantipension beräknas att öka ytterligare något till 777 000 år 2015. Antalet garantipensioner beräknas därefter minska till 654 000 år 2019 på grund av högre indexeringstakt för inkomstpensionen.

Genomsnittligt garantipensionsbelopp sjunker. Det beror på att nytillkommande pensionärer har lägre garantipension i genomsnitt än vad de som avlider har.

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2014.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	16 517 100	15 878 500	14 625 000	13 510 600	13 110 300
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	+47 000	+74 100	+73 100
Volym- och strukturförändringar	+13 000	-	-	-	-
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	16 530 100	15 878 500	14 672 000	13 584 700	13 183 400
Differens i 1000-tal kronor	+13 000	0	+47 000	+74 100	+73 100
Differens i procent	+0,1	0,0	+0,3	+0,5	+0,6

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för garantipension påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt även av inkomstindex/balansindex (ju lägre balansindex desto högre garantipensioner).

Prognosen för prisbasbeloppet är höjd för åren 2016-2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för åren 2016-2018.

För åren 2016-2018 är balansindex/inkomstindex höjd något jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för garantipension.

Volym- och strukturförändringar

Medelantalet förmånstagare år 2014 beräknas bli något högre jämfört med föregående anslagsuppföljning.

2014-11-04

1:2 Efterlevandepensioner till vuxna

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2014	2015	2016	2017	2018	2019
13 034 800	12 457 800	12 082 600	11 779 900	11 356 000	10 861 100

Från anslaget finansieras änkepension, allmän omställningspension, förlängd omställningspension och särskild efterlevandepension samt garantipensioner till dessa förmåner. Änkepension svarar för drygt 90 procent av utgifterna.

Analys

Änkepensionssystemet är under avveckling. År 2013 minskade antalet änkepensioner med ungefär 11 500. Minskningstakten beräknas öka något på sikt. I år beräknas dock antalet minska med ungefär 11 000. Att antalet minskar något mindre i år jämfört med föregående år beror bland annat på den negativa balanseringen som har haft en ökande effekt på antalet änkepensioner i vissa kohorter. De flesta åren efter 2014 beräknas antalet änkepensioner minska med mellan 11 500 och 12 000. Antalet änkepensioner var ungefär 301 000 i genomsnitt under år 2013 och beräknas till 232 000 år 2019.

Antalet garantipensioner till änkepension beräknas minska från 9 800 i genomsnitt under år 2013 till 3 200 år 2019.

Antalet allmänna omställningspensioner ökade något under 2013 och blev drygt 3 800 i genomsnitt under året. Antalet beräknas minska kommande år till knappt 3 600 år 2019.

Antalet förlängda omställningspensioner var knappt 2 700 i genomsnitt år 2013. Det beräknas att antalet i stort sett kommer att vara oförändrat under prognosperioden. Antalet garantipensioner till förlängd omställningspension beräknas däremot minska med någon eller några procent per år.

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2014.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	13 039 100	12 460 300	12 068 900	11 782 300	11 350 900
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomisk antaganden	–	–100	+12 400	+2 300	+9 200
Volym- och strukturförändringar	–4 300	–2 400	+1 300	–4 700	–4 100
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	13 034 800	12 457 800	12 082 600	11 779 900	11 356 000
Differens i 1000-tal kronor	–4 300	–2 500	+13 700	–2 400	+5 100
Differens i procent	–0,0	–0,0	+0,1	–0,0	+0,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

De inkomstgrundade efterlevandepensionerna påverkas av inkomstindex. Garantipensionerna påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt också av inkomstindex (ju högre inkomstindex desto lägre garantipensioner). Inkomstindex har störst inverkan på utgiftsprognosen. Prognosen för inkomstindexet och prisbasbeloppet har höjts något för åren 2016 – 2018 jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna påverkas också av balansindex. För änkor födda under något av åren 1930 – 1944 finns en garantinivå för änkepension som baseras på änkans ålderspension och den avlidne makens teoretiska ålderspension. Dessa änkepensioner höjs om balansindex höjs och vice versa. Vissa änkepensioner som inte omfattas av garantiregeln kan däremot sänkas vid ett höjt balansindex och tvärtom. Än så länge är det dock färre änkepensioner som tillhör den gruppen. Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balansindex höjts för 2016. För 2017 och 2018 kommer det inte att finnas något separat balansindex enligt beräkningen.

Volym- och strukturförändringar

Bara marginella justeringar av volymprognosen har gjorts, exempelvis har prognosen för medelbeloppet för omställningspension sänkts något.

1:3 Bostadstillägg till pensionärer

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2014	2015	2016	2017	2018	2019
8 464 900	8 399 000	7 939 800	7 555 600	7 379 800	7 242 700

Analys

Långsiktigt minskar antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg (BTP). Det beror på att många BTP-tagare är äldre ålderspensionärer och att nytillkomna ålderspensionärer har en högre medelpension. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Med reallönetillväxt krävs färre år med förvärvsarbete för att komma över gränsen där bostadstillägg är bortreducerad av inkomstgrundad pension. Under de senaste femton åren har reallönetillväxten i snitt per år varit drygt två procent. För yngre ålderspensionärer stiger också den genomsnittliga tjänstepensionen relativt kraftigt över tid (7 procents ökning per år mellan 2006-2012 i åldern 65-69 år enligt SCB:s inkomststatistik). Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får bostadstillägg. En annan tänkbar förklaring till att andelen med BTP minskar är att den genomsnittliga förmögenheten bland pensionärer har vuxit.

Balanseringen inom inkomstpensionssystemet har en höjande effekt på utgifterna för bostadstillägg, se tidigare avsnitt om prognoser för inkomstindex och balanstal.

Boendekostnadernas förändringar har stor betydelse för bostadstilläggets utveckling. Konjunkturinstitutet prognostiserar att boendekostnadsindex för bostads- och hyresrätter ökar för år 2014 med 1,7 procent.

Benägenheten att ansöka om bostadstillägg påverkar utgiften. Det är osäkert hur stort mörkertalet är, det vill säga hur många som är berättigade till bostadstillägg men som inte har ansökt om det. Förändras benägenheten att ansöka om bostadstillägg kan utgifterna för bostadstillägg påverkas.

År 2014 har det införts ett fribelopp om 24 000 kronor per år för arbetsinkomster vid beräkning av bostadstillägg till ålderspensionärer. Utgifterna beräknas öka med ca 33 miljoner kronor per år på grund av regeländringen.

Ingen hänsyn har tagits till de lagändringar som aviseras i budgetpropositionen för år 2015. Lagförslaget om ändrad procentsats från 15 till 17,5 procent för tilläggsbelopp för förmögenhet beräknas minska utgifterna med ca 50 miljoner kronor per år.

Regeringen aviseras även om att bostadstillägget ska höjas från och med 1 juli från 93 till 95 procent av bostadskostnaden. Det beräknas höja utgifterna för år 2015 med ca 150 miljoner kronor och från och med år 2016 ca 300 miljoner kronor per år.

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2014.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	8 430 800	8 360 700	7 910 200	7 520 300	7 349 900
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	+2 000	-6 800	-12 900	-5 500	-10 100
Volym- och strukturförändringar	+32 100	+45 100	+42 500	+40 800	+40 000
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	8 464 900	8 399 000	7 939 800	7 555 600	7 379 800
Differens i 1000-tal kronor	+34 100	+38 300	+29 600	+35 300	+29 900
Differens i procent	+0,4	+0,5	+0,4	+0,5	+0,4

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för bostadstillägg påverkas av inkomstindex/balansindex, prisbasbeloppet och boendekostnadsutvecklingen.

Prognosen för balansindex har höjts något för åren 2016–2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Prognosen för den inkomst som tas upp vid beräkningen av BTP har av det skälet höjts för åren 2016-2018. Detta har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för bostadstillägg för åren 2016-2018.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är höjd något för år 2014 men sänkt för år 2015 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en höjande effekt för år 2014 och en sänkande effekt på utgiftsprognosen för åren 2015-2018.

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare har hittills under 2014 blivit något fler jämfört med vad som tidigare har antagits. Prognosen för antalet har därför justerats upp jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Medelbeloppet för åren 2014-2018 har justerats ned något jämfört med föregående anslagsuppföljning. De som har tillkommit har haft låga belopp.

1:4 Äldreförsörjningsstöd

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2014	2015	2016	2017	2018	2019
719 000	799 100	870 900	930 100	988 100	1 040 100

Analys

Förmånen är avsedd för personer 65 år och äldre som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra pensionsförmåner.

Medelantalet personer med äldreförsörjningsstöd (ÄFS) beräknas till 17 800 år 2014. Antalet personer med ÄFS beräknas öka under kommande år eftersom en större andel av dem som är födda 1938 eller senare är berättigade till ÄFS jämfört med dem som är födda 1937 eller tidigare. För den sistnämnda gruppen kan hel garantipension ersätta ÄFS efter 10 års bosättningstid. En del av den utgift som för födda 1937 eller tidigare bokförs under anslaget garantipension bokförs därför för födda 1938 eller senare under anslaget äldreförsörjningsstöd. Denna olikhet mellan födelseårgångarna kommer att påverka antalsutvecklingen för ÄFS under många år.

Antalet förmånstagare påverkas av minskad eller ökad invandring. Invandringen (asylskäl) minskade tidigare, men under de två senaste åren har den ökat. Ungefär två procent är över 60 år av dem som invandrar av asylskäl och som får uppehållstillstånd.

Antalet förmånstagare påverkas även av skatteförändringar eftersom ÄFS beräknas utifrån nettopensionen. Skatten har sänkts år 2014 för dem över 65 år. Det har en sänkande effekt på utgiften. Ingen hänsyn har tagits till de skattesänkningar för pensionärer som aviseras komma i budgetpropositionen.

Till år 2019 beräknas antalet förmånstagare öka till 23 000 personer.

Ingen hänsyn har tagits till de lagändringar som aviseras i budgetpropositionen för år 2015. Regeringen aviseras om att bostadstillägget ska höjas från och med 1 juli från 93 till 95 procent av bostadskostnaden. Det beräknas minska utgifterna för år 2015 med ca 8 miljoner kronor. Samtidigt står det att skälig levnadsnivå bör höjas i motsvarande grad och det har en höjande effekt på utgiften för ÄFS. Pensionsmyndigheten har ej räknat på detta eftersom det inte finns ett detaljerat lagförslag.

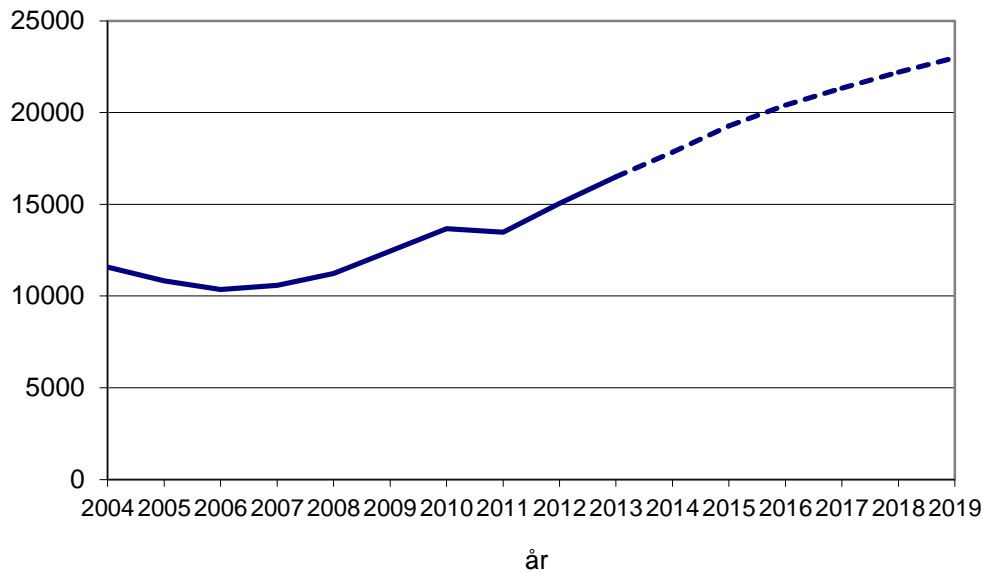
2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2014.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	716 400	771 900	813 300	842 800	882 100
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	+100	-400	+100	+200	+100
Volym- och strukturförändringar	+2 500	+27 600	+57 500	+87 100	+105 900
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	719 000	799 100	870 900	930 100	988 100
Differens i 1000-tal kronor	+2 600	+27 200	+57 600	+87 300	+106 000
Differens i procent	+0,4	+3,5	+7,1	+10,4	+12,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosen för prisbasbeloppet har höjts för åren 2016-2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Eftersom skälig levnadsnivå är knuten till prisbasbeloppet har denna förändring haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för 2016-2018.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är höjd för år 2014 men sänkt för år 2015 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en höjande effekt för år 2014 men en sänkande effekt på utgiftsprognosen för åren 2015-2018.

2014-11-04

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare har justerats upp för åren 2014-2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det är främst de som har höga belopp som beräknas bli fler. Invandringen (asylskäl) beräknas bli relativt hög. Migrationsverket höjde i juli prognosen för invandringen (asyl). Det beräknas få störst effekt för äldreförsörjningsstöd från år 2016 då antal nya uppehållstillstånd (asyl) beräknas öka enligt Migrationsverkets prognos. Antalsprognosen för äldreförsörjningsstöd för år 2016 har höjts med 1 000 personer jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. De flesta som kommer till Sverige är yngre personer men en del äldre personer beräknas få äldreförsörjningsstöd. Den ökade invandringens påverkan på utgifterna för ÄFS är relativt osäker.

2:1 Pensionsmyndigheten

Tabell 2:1.1 - Prognos anslag. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

2014	2015	2016	2017	2018	2019
539 407	537 900	552 289	570 007	584 252	598 720

Analys

Prognosen för de förvaltningskostnader som belastar anslaget 2014 är oförändrad jämfört med den prognos som lämnades i juli. Även om utfallet hittills under året är något lågt gör vi bedömningen att detta kommer att jämna ut sig över året.

2019 beräknas de totala förvaltningskostnaderna till 1 481 miljoner kronor med prisuppräknning inkluderad. Detta är i linje med tidigare lämnade prognoser. I 2014-års priser bedöms förvaltningskostnaderna, såväl anslags- som totalnivån, ligga på en stabil nivå åren framöver.

Anslagsöversikt

Av tabell 2:1.2 nedan framgår att prognostiserade kostnader ryms inom ramen för tillgängliga anslagsmedel för år 2014.

Tabell 2:1.2 - Anslagsöversikt 2014. Beloppen anges i 1000-tal kronor

Ingående överföringsbelopp	Anslag 2014	Tilldelade medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Awikelse från tilldelade medel	Högsta anslagskredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit
15 648	532 396	548 044	539 407	-7 011	8 637	15 972	564 016	0

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen som följer görs en jämförelse med den prognos som lämnades i juli 2014. Förändringarna är marginella och utgörs av förändrade framräkningsfaktorer och kommer inte av förändringar i verksamheten.

2014-11-04

Tabell 2:1.3 - Prognosjämförelse. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	539 407	537 900	552 382	570 071	584 024
Överföring till/från andra anslagsposter					
Ändrade makroekonomiska antaganden					
Volym- och strukturförändringar					
Ny regel					
Övrigt	0	0	-93	-64	228
Ny prognos	539 407	537 900	552 289	570 007	584 252
Differens i 1000-tal kronor	0	0	-93	-64	228
Differens i procent	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

De totala förvaltningskostnaderna

I de följande tabellerna redogörs för Pensionsmyndighetens prognos för de totala förvaltningskostnaderna samt fördelningen mellan de olika finansieringskällorna först i löpande priser (tabell 2:1.4), därefter i 2014-års priser (tabell 2:1.5).

Totala kostnader – löpande priser

Tabell 2:1.4 - Totala förvaltningskostnader Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Total förvaltningskostnad	1 366 708	1 360 616	1 398 376	1 445 640	1 481 769
Varav Anslagsmedel	539 407 39,5%	537 900 39,5%	552 289 39,5%	570 007 39,4%	584 252 39,4%
AP-fonderna	490 219 35,9%	484 651 35,7%	496 618 35,5%	512 987 35,5%	525 807 35,5%
Premiepensionsfonderna	337 082 24,6%	338 065 24,8%	349 469 25,0%	362 646 25,1%	371 709 25,1%

Analys

Vid framräkningen av kostnaderna för åren 2015-2018 tas hänsyn bland annat till makroekonomiska förutsättningar som erhålls från Konjunkturinstitutet. För förvaltningskostnaderna har Konjunkturinstitutets beräknade KPI beaktats samtidigt som vi gör en egen bedömning av löneutvecklingen på Pensionsmyndigheten. Eftersom Pensionsmyndighetens totala kostnader utgörs till drygt 40 procent av personalkostnader har bedömda löneökningar använts motsvarande denna andel och resterande andel av framräkningen har utgjorts av KPI från Konjunkturinstitutets beräkningar.

För fördelningen av kostnader mellan de tre finansieringskällorna används Pensionsmyndighetens modell för kostnadsfördelning. Utifrån analys av verksamhetsplaner och prognoser för de kommande åren beräknas procentsatser för fördelning från och med 2014 och framåt. Denna kostnadsfördelning återspeglas i beräkningarna i utgiftsprognoserna och beräknade procentsatser framgår av tabellen ovan.

2014-11-04

Trenden vad gäller kostnadsfördelningen har sedan myndighetsstarten pekat mot att AP-fondernas andel av finansieringen minskar på bekostnad av premiepensionssystemet. En anledning till detta är att avskrivningarna hos Försäkringskassan av de it-stöd som togs fram i samband med pensionsreformen, som till övervägande del finansieras via AP-fonderna, blir i stort sett slutavskrivna under 2015 samtidigt som våra övriga it-stöd, inklusive driften av dessa, belastar samtliga finansieringskällor med en mer jämn fördelning.

Att inte anslagsfinansieringen påverkas på samma sätt som finansieringen via premiepensionssystemet beror på att premiepensionssystemet hela tiden växer i omfattning vad gäller antal sparare, förvaltad kapital, antal pensionärer och belopp som betalas ut. För inkomst- och tilläggspension (AP-fonderna) är volymerna relativt oförändrade medan garantipensionen (anslag) visar på minskade volymer framöver.

Anslagsfinansieringens andel beräknas minska från 2013 till 2014 eftersom satsningen på konsumentuppdraget/strategin för *pensionsprognos till alla* endast till mycket liten andel finansieras via anslagsmedel. Andelen för de övriga finansieringskällorna ökar då.

Totala kostnader – 2014-års priser

För att tydligare visa på vilka delar av verksamheten som ökar respektive minskar i kostnad görs ytterligare analys av de totala förvaltningskostnaderna nedan där prognostiserade förvaltningskostnader anges i fasta priser.

Tabell 2:1.5 - Totala förvaltningskostnader Beloppen i 2014-års priser, 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Total förvaltningskostnad	1 366 708	1 340 800	1 349 700	1 362 900	1 362 900
Varav Anslagsmedel	539 407	530 066	533 064	537 383	537 383
AP-fonderna	490 219	477 593	479 331	483 626	483 626
Premiepensionsfonderna	337 082	333 141	337 304	341 890	341 890

Analys

Under hela perioden beräknas det ske en kostnadsförskjutning till följd av det pågående utvecklingsarbetet. Denna förskjutning sker från ärendehandläggning till informationsuppdrag samt till kostnader för drift och förvaltning av it-system.

Utvecklingstakten medför att kostnaderna för avskrivningar successivt ökar under perioden. Budgetmässigt motverkar vi detta med sänkta lokalkostnader, minskad andel konsulter inom it och kundservice, och sänkta kostnader i samarbetet med Försäkringskassan. Sammantaget ger dessa förändringar en relativt jämn kostnadsnivå över åren.

Räntekontokredit (enligt 7 kap 4 § budgetlagen)

Pensionsmyndighetens räntekontokredit är avsedd för såväl skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet som kreditutrymme för förvaltningskostnader som innefattar de tre finansieringskällorna. Räntekontokrediten för Pensionsmyndigheten täcker därmed fyra delar. Förvaltningskostnader som finansieras via

premiepensionssystemet ökar belastningen av den ackumulerade räntekontokrediten med ca 25 miljoner kronor månatligen fram till den månad då det faktiska avgiftsuttaget görs från premiepensionsspararnas konton. 2014 gjordes avgiftsuttaget i maj.

Krediterna för administrationskostnader finansierade via anslag och AP-fondsmedel används endast om behov skulle uppstå. Detta har ännu ej skett.

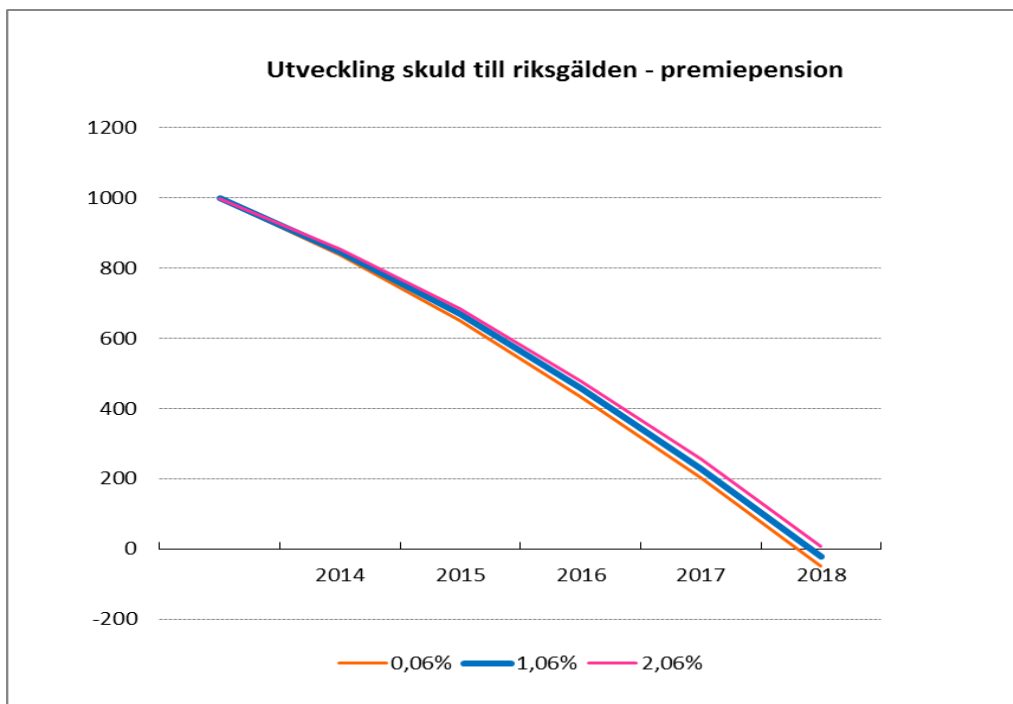
Nedan redovisas den ackumulerade skulden till Riksgälden avseende räntekontokredit vid utgången av respektive år till den del den avser uppbyggnaden av premiepensionssystemet.

Tabell 2:1.6 - Skuldprognos avseende uppbyggnaden av premiepensionssystemet.

Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

År	2014	2015	2016	2017	2018
Belopp tkr	845 908	668 191	456 520	228 633	0

Följande diagram visar en prognos över skuldens utveckling fram till år 2018 då den ska vara helt återbetald.

De tre kurvorna i diagrammet illustrerar ackumulerad skuld vid olika antaganden om räntans storlek för de lån som finns hos Riksgälden. Nuvarande genomsnittlig ränta är 1,06 % (rörliga och bundna lån).

Analys

Skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet ska amorteras på ett rättvist sätt mellan generationerna och vara återbetald 2018. Som underlag för detta finns en modell där beräknade avgifter matchar kostnader och amorteringar. Storleken på de

årliga amorteringarna är främst beroende på värdet på pensionsspararnas tillgångar. Diagrammet ovan visar att skulden är återbetalad 2018 med angivna förutsättningar.

Särskild kredit (enligt 7 kap 6 § budgetlagen)

För att klara likviditetsbehovet i fondhandeln behövs en särskild kredit. Krediten har sedan myndighetsstarten 2010 uppgått till 9 000 miljoner kronor. Från 2014 har krediten sänkts till 8 000 miljoner kronor. Pensionsmyndigheten ser över det framtida behovet av kreditutrymme för fondhandeln. Av arbetsmaterialet framgår i dagsläget två alternativa synsätt på krediten. Antingen fastställs en servicenivå för spararnas fondbyten som med rimlig säkerhet kan uppnås med en viss kreditnivå. Aktuella beräkningar visar till exempel att systemet klarar att 10 procent av spararna begär ett fondbyte samma vecka och att bytet påbörjas inom fem dagar om kreditnivån kvarstår på 8 000 miljoner kronor. En alternativ lösning är att sänka kreditnivån kraftigt, men samtidigt införa möjligheten att höja krediten med kort varsel.

Analys

Under 2013 nyttjades krediten som mest under en enskild dag med cirka 1 239 miljoner kronor (2013-09-26) och under 2012 var motsvarande belopp 4 435 miljoner kronor (2012-07-04). Behovet av den särskilda krediten är beroende av antalet fondbyten, pensionsspararnas behållning och i vilka fonder som handel sker. Användningen av kreditramen ökade successivt fram till 2011 då krediten en enskild dag nyttjades med 7 225 miljoner kronor strax före möjligheten för förvaltningsbolag att göra automatiska massfondbyten stoppades. Även om förvaltningsbolagens möjlighet att genomföra många samtidiga fondbyten för sina kunder stoppats kan fortfarande stor belastning av krediten komma att förekomma.

Historiskt har det visat sig att då osäkerhet råder på finansmarknaden, till exempel vid kraftig börsnedgång, ökar fondbytena och därmed belastningen av krediten oavsett om förvaltningsbolag är inblandade eller inte. På lång sikt, i takt med att premiepensionssystemet växer och det totala förvaltade kapital som kan bli föremål för fondbyten successivt ökar, stiger användningen av den särskilda krediten.

Från den 21 februari 2014 har Pensionsmyndigheten tagit bort möjligheten att göra fondbyten vid inloggning med pinkod. Alla byten framöver sker nu via inloggning med e-legitimation (via dator eller mobil) eller via blankett. Syftet med att ta bort inloggning med pinkod för fondbyten är att öka säkerheten för pensionssparare och pensionärer enligt myndighetens säkerhetsstrategi. Vi kommer att följa hur denna begränsning slår på antalet fondbyten och användningen av den särskilda krediten. Under 2014 har användningen av krediten som mest uppgått till 298 miljoner kronor under en dag (2014-01-23).

2014-11-04

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:5 Barnpension och efterlevandestöd

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2014	2015	2016	2017	2018	2019
869 100	898 400	964 800	1 038 200	1 106 300	1 169 700

Analys

För år 2014 beräknas att utgifterna för barnpension blir 714 miljoner kronor och att utgifterna för efterlevandestöd blir 155 miljoner kronor.

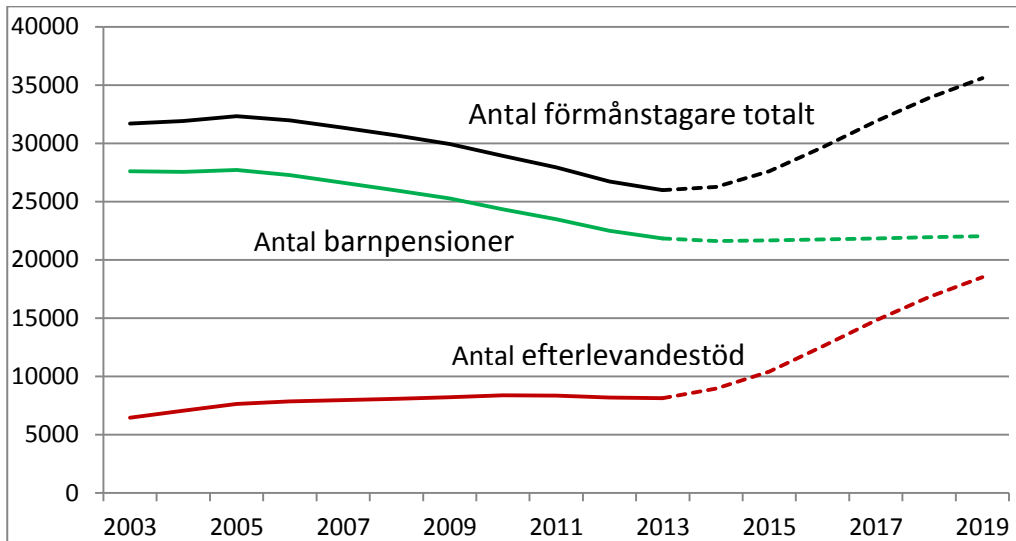
Antalet förmånstagare med barnpension eller efterlevandestöd har minskat under ganska många år. Det beräknas att detta antal kommer att öka från och med i år.

Antalet efterlevandestöd, som har minskat något under de senaste åren, har ökat kraftigt hittills i år. Det beror bland annat på att invandringen har ökat under de senaste åren. De barn som invandrar hit och vars ena eller båda föräldrar har avlidit har rätt att få efterlevandestöd. Denna utveckling kan antas fortsätta eftersom Migrationsverkets statistik visar att antalet asylärenden för ensamkommande barn har fördubblats under de tre första kvartalen i år jämfört med motsvarande period 2013. Antalet efterlevandestöd påverkas också av att andelen bifall för internationella ärenden har ökat kraftigt i år som en följd av ändrad tillämpning. Det beräknas att antalet efterlevandestöd kommer att fortsätta att öka under många år men ökningstakten är mycket osäker.

Antalet barnpensioner har minskat under ganska många år. Det beräknas att antalet barnpensioner inte kommer att förändras så mycket under de närmaste åren.

Det diagram som följer visar utvecklingen av antalet med de två förmånerna samt det totala antalet förmånstagare med barnpension och/eller efterlevandestöd.

Antal förmånstagare med barnpension eller efterlevandestöd, utfall och prognos

Medelbeloppet för barnpension påverkas av inkomstindex. Inkomstindex ökade med 0,5 procent år 2014 vilket innebär att en inkomstgrundad barnpension räknades ned med ungefär 1,1 procent vid årsskiftet. Medelbeloppet för barnpension beräknas dock minska med ungefär 2,5 procent mellan 2013 och 2014. Även för 2015 beräknas att medelbeloppet kommer att minska något, för åren därefter beräknas att det kommer att öka. Eftersom nybeviljade barnpensioner i genomsnitt är lägre än de som finns i beståndet beräknas att ökningstakten för medelbeloppet blir måttlig. Medelbeloppet för barnpension beräknas bli 31 700 kronor år 2014 och 33 700 kronor år 2019.

Medelbeloppet för efterlevandestöd, som främst påverkas av prisbasbeloppet, beräknas bli 14 300 år 2014 och 17 900 år 2019. Orsaken till den relativt kraftiga ökningen är att andelen efterlevandestöd som inte är samordnade med barnpension beräknas öka. En större andel av efterlevandestöden beräknas således vara oreducerade. Detta medför att medelbeloppet för efterlevandestöd ökar.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2014.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	876 200	885 600	906 200	942 200	980 400
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+1 200	+600	+1 000
Volym- och strukturförändringar	-7 100	+12 800	+57 400	+95 400	+124 900
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	869 100	898 400	964 800	1 038 200	1 106 300
Differens i 1000-tal kronor	-7 100	+12 800	+58 600	+96 000	+125 900
Differens i procent	-0,8	+1,4	+6,5	+10,2	+12,8

Ändrade makroekonomiska antaganden

Både prognosen för inkomstindex och prisbasbeloppet har höjts för åren 2016 – 2018 jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för antalet efterlevandestöd har höjts kraftigt med anledning av Migrationsverkets senaste statistik över antalet asylärenden för ensamkommande barn. I prognosen har antagits att antalet asylärenden kommer att ligga kvar på en hög nivå även kommande år. Det oroliga läget i flera länder, till exempel Syrien och Irak, kan medföra en ytterligare ökning men utvecklingen är mycket osäker. Det kan dock dröja några år innan den stora ökningen i år får full effekt på antalet beviljade efterlevandestöd eftersom handläggningstiderna kan bli långa, både hos Migrationsverket och hos Pensionsmyndigheten.

Det beräknas också att de retroaktiva utbetalningarna för efterlevandestöd kommer att öka kraftigt.

Prognosen för antalet barnpensioner har sänkts något för 2014 och 2015 men är i stort sett oförändrad för åren därefter.

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

1:7 Pensionsrätt för barnår

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Anslag (= tillgängliga medel=anslagsbelastning)	6 732 310 ¹	6 875 558 ²	7 257 800	7 564 500	7 631 300	7 944 100
Preliminär avgift	6 177 605 ¹	6 645 895 ²	-	-	-	-
Reglering, avser förhållanden tre år tidigare	554 705	229 663	314 200	291 000	19 800	0
Prognostiserad avgift för respektive år	6 464 500	6 665 536	6 943 600	7 273 500	7 611 500	7 944 100

1 Fastställd av riksdag eller regering.

2 Enligt förslag i budgetpropositionen

Anslaget omfattar statliga ålderspensionsavgifter för barnår rätt till personer med barn under 5 år (adoptivbarn utgör ett undantag och pensionsrätten för dem beräknas från det datum när föräldern/föräldrarna får omvårdnaden vilket kan leda till att barnets ålder förskjuts till 10-års-åldern).

Den statliga ålderspensionsavgiften består av två delar: preliminär avgift som baseras på den beräknade pensionsrätten för barnår och ett regleringsbelopp som täcker avvikelserna mellan det preliminära belopp som tagits ut och faktisk avgift. Regleringen äger rum tre år efter det att det preliminära beloppet tas ut.

Analys

För försäkrad förälder till små barn i åldern 0-4 år och/eller med adoptivbarn som inte uppnått 11-årsåldern, fastställs det pensionsgrundande beloppet som det förmånligaste av följande tre beräkningsalternativ:

1. En utfyllnad till den enskildes pensionsunderlag året före barnets födelse/året då adoptivbarnet är i adoptivföräldrars vård.
2. En utfyllnad till 75 procent av den genomsnittliga pensionsgrundande inkomsten för alla försäkrade under 65 år.
3. Ett fast belopp på ett inkomstbasbelopp.

Prognosen påverkas dels av antalsutvecklingen av barn huvudsakligen i åldern 0-4 år, dels av utvecklingen av medelbelopp som beräknas i de olika beräkningsalternativen. Medelbeloppen påverkas i sin tur av timlöneutvecklingen, inkomstbasbeloppets utveckling och utvecklingen av den pensionsgrundande inkomsten.

Anslagsbeloppet år 2014 är 6 732 miljoner kronor inklusive ett regleringsbelopp på 555 miljoner kronor. För år 2015 blir anslagsbelastningen 6 876 miljoner kronor enligt förslag i budgetpropositionen inklusive ett regleringsbelopp på 230 miljoner kronor. År 2016 beräknas anslaget uppgå till 7 258 miljoner kronor. Anslagsbelastningen åren 2017 och 2019 växer i takt med löneutvecklingen, drygt 3 procent årligen och ökningen av antalet barn i ålder 0-4 år på cirka 1,5 procent. Att anslagsbelastningen år 2018 inte ökar lika mycket förklaras av att regleringsbeloppet är mycket lägre för just detta år.

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2014.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	6 899 850	7 260 000	7 575 700	7 621 900
Överföring till/från andra anslag	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-4 650	-2 200	-7 500	-10 400
Volym- och strukturförändringar	0	0	0	0
Ny regel	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	0	0	-3 700	19 800
Differens mot förslag i budgetpropositionen	-19 642			
Ny prognos	6 875 558	7 257 800	7 564 500	7 631 300
Differens i 1000-tal kronor	-24 292	-2 200	-11 200	9 400
Differens i procent	-0,4	-0,0	-0,1	0,1

Ändrade makroekonomiska antaganden

Antaganden om en något lägre ökning av timlönen har en sänkande effekt på anslagsbelastningen.

Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare

Antaganden om minskade utgifter för barnårsrätten medför minskning av regleringsbeloppet år 2017. För 2018 är det först i denna anslagsuppföljning som ett regleringsbelopp har kunnat beräknas i och med att det finns ett anslagsförslag för 2015 i budgetpropositionen.

Differens mot förslag i budgetpropositionen

Differensen mellan vår prognos och regeringens förslag i budgetpropositionen sänker anslagsbelastningen för år 2015 och medför ett regleringsbelopp på cirka 20 miljoner kronor år 2018.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pensioner från AP-fonderna	255 128 000	264 981 000	285 838 000	306 243 000	319 922 000	332 335 000
Övriga utgifter från AP-fonderna	2 893 000	2 744 000	2 941 000	3 013 000	3 077 000	3 173 000
Summa under utgiftstaket	258 021 000	267 725 000	288 779 000	309 256 000	322 999 000	335 508 000
Premiepensioner	4 746 000	5 877 000	7 167 000	8 635 000	10 370 000	12 385 000
Summa ålderspensionssystemet	262 767 000	273 602 000	295 946 000	317 891 000	333 369 000	347 893 000

De utgifter som redovisas i detta avsnitt omfattar den inkomstgrundade ålderspensionen, dvs. förmånerna tilläggspension, inkomstpension och premiepension. Dessa förmåner finansieras via AP-fonderna och premiepensionssystemet. Även AP-fondernas administrationskostnader, förvaltningsavgifter och kostnadsersättningar till Pensionsmyndigheten och Skatteverket m.fl. ingår i de utgifter som redovisas. Dessutom ingår överföringar av pensionsrätter till de europeiska gemenskaperna enligt lag (2002:125).

Utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna ingår inte i statens budget. AP-fondernas utbetalningar och administrationskostnader m.m. redovisas ändå under statens utgiftstak. Premiepensionerna redovisas däremot inte under utgiftstaket.

Analys

Utgifterna för de inkomstgrundade pensionsförmånerna ökade med 19 miljarder kronor år 2013. År 2014 beräknas utgifterna endast öka med 2,5 miljarder kronor och 2015 med 11 miljarder kronor. Under perioden 2016 – 2019 beräknas utgifterna öka med 18 miljarder kronor per år i genomsnitt. Variationerna förklaras i huvudsak av indexeringen av pensionerna, se avsnittet Prognoser för inkomstindex och balanstal.

Frånsett de variationer som orsakas av indexeringen ökar utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna. Utgiftsökningen beror främst på ett ökat antal ålderspensionärer och att en allt större andel av pensionärerna har inkomstgrundad ålderspension.

Antalet med inkomstgrundad ålderspension kan beräknas som summan av antalet tilläggspensioner för födda 1937 eller tidigare och antalet inkomstpensioner. Då bortses från dem som endast har premiepension. De har inte pension som sin primära inkomstkälla utan tar ut premiepension för att få tillgång till rabatter, t.ex. på kommunala färdmedel. I december 2013 var antalet med inkomstgrundad pension enligt denna definition 1 949 000. Det beräknas att detta antal har vuxit till 2 209 000 i december 2019.

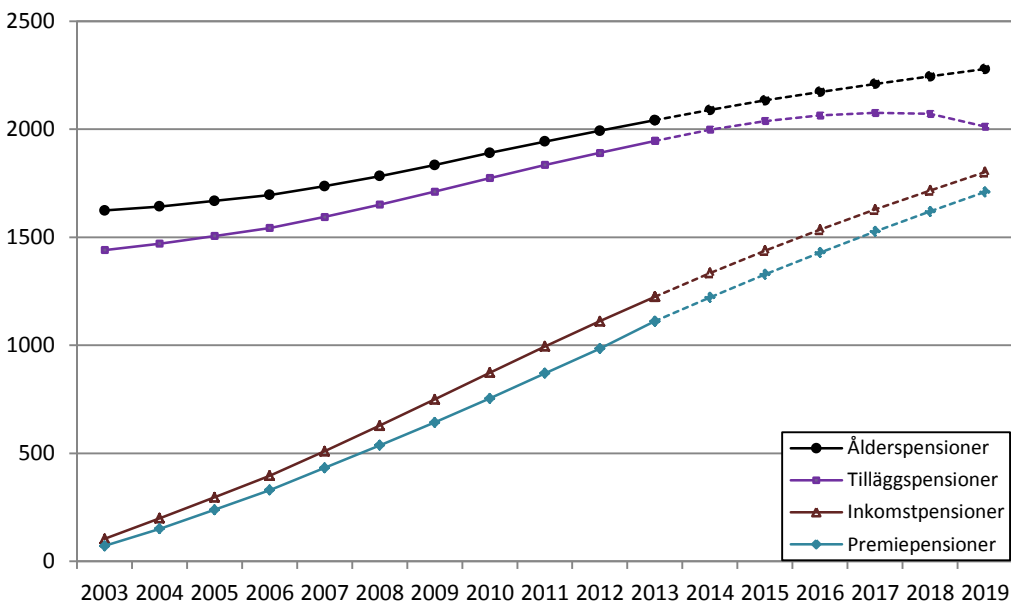
Antalet tilläggspensioner var 1 946 000 i december 2013 och beräknas vara 2 012 000 i december 2019. De som fyller 61 år från och med 2015 har inte rätt till någon tilläggspension. År 2019 kommer antalet tilläggspensioner att minska relativt kraftigt eftersom det inte tillkommer några 65-åringar med tilläggspension. De 65-åringar som får pension från och med detta år får enbart inkomstgrundad pension från det nya pensionssystemet, inkomstpension och premiepension.

Antalet inkomstpensioner var 1 225 000 i december 2013 och beräknas vara 1 801 000 i december 2019. Orsaken till den kraftiga ökningen är att allt fler födelseårgångar får rätt till denna förmån.

Antalet premiepensioner är färre än antalet inkomstpensioner trots att ungefär 11 000 personer endast har premiepension. De flesta av dem som endast har premiepension är yngre än 65 år. I december 2013 var det ungefär 110 000 pensionärer över 65 år som hade inkomstpension men ingen premiepension. En del av dem som har inkomstpension men ingen premiepension har inte heller rätt till premiepension eftersom premiepensionsrätter inte kunde tjänas in före 1995. Antalet premiepensioner, exklusive premiepensioner till efterlevande, var 1 112 000 i december 2013 och beräknas vara 1 709 000 i december 2019.

Diagrammet nedan visar hur antalet ålderspensioner (inklusive personer med endast garantipension) har utvecklats sedan 2003 och hur antalet beräknas fortsätta att öka. Dessutom redovisas utvecklingen för de olika inkomstgrundade ålderspensionsförmånerna.

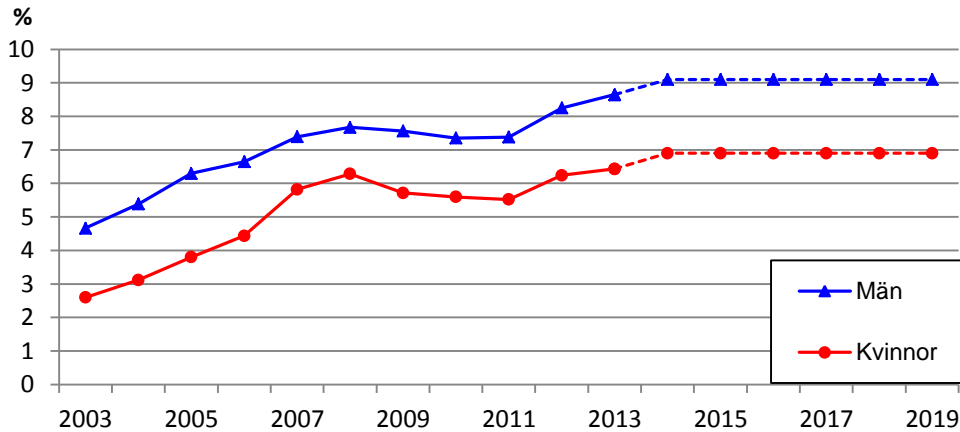
Antal ålderspensioner samt antal tilläggs pensioner, inkomstpensioner och premiepensioner i december, 1 000-tal

Mellan 2002 och 2008 ökade antalet med tidigt uttag av ålderspension kraftigt. År 2009 skedde dock en uppbromsning av ökningstakten. Antalet och andelen 61-åringar med inkomstpension blev lägre 2009 jämfört med 2008. Mellan 2009 och 2011 sjönk denna andel ytterligare något. Antalet inkomstpensioner under 65 år ökade ändå dessa år eftersom antalet 63- och 64-åringar med inkomstpension ökade relativt kraftigt. Under 2012 och 2013 ökade andelen 61-åringar med tidigt uttag igen. Utvecklingen hittills under 2014 tyder på en fortsatt ökning i år.

Följande diagram visar hur andelen 61-åringar med inkomstpension har utvecklats och vilka antaganden som har gjorts för kommande år. Dessa antaganden har stor inverkan på prognosen över det totala antalet med tidigt uttag. För åren efter 2014 antas att andelen blir densamma som för 2014. Detta är dock ett osäkert antagande.

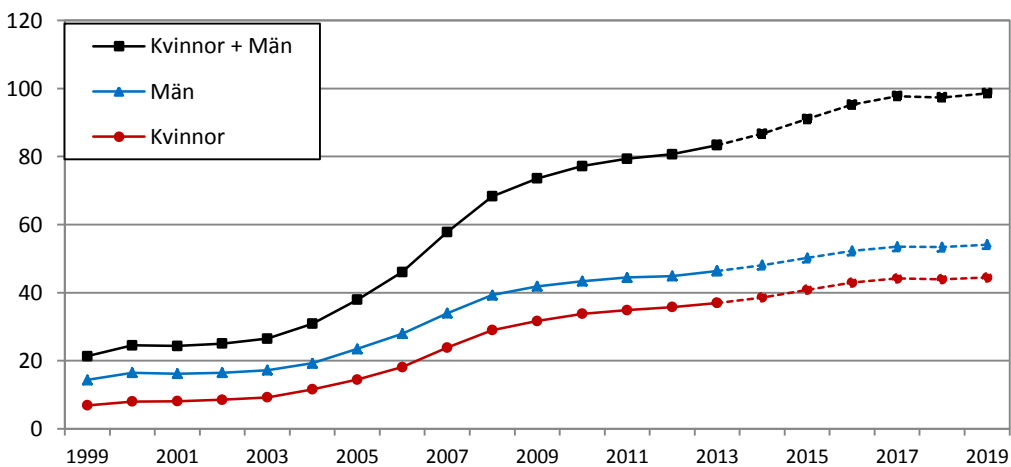
Andel 61-åringar med inkomstpension, % (bas: antal 61-åringar i befolkningen)

Det kan finnas flera skäl till att en person väljer att ta ut sin ålderspension före 65 års ålder. I vårt budgetunderlag redovisade vi ett antal sådana skäl. Eftersom det finns många olika orsaker att ta ut sin ålderspension tidigt är det svårt att bedöma utvecklingen på längre sikt. Pensioneringsbeteendet kan till exempel påverkas av konjunkturförändringar, eventuell balansering av inkomstpensionerna och regeländringar inom till exempel skattelagstiftningen, sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. En konjunkturedgång kan påverka pensioneringsbeteendet på olika sätt. Fler arbetslösa kan medföra att fler väljer tidigt uttag av ålderspension. Å andra sidan kan den ökade osäkerheten medföra att färre väljer att sluta förvärvsarbeta ”i förtid” och att färre väljer att ta ut sin ålderspension för att placera pensionsbeloppet i kapitalförsäkringar eller på annat sätt.

Det diagram som följer visar antal inkomstpensioner (före 2004 tilläggspensioner) i åldern 61 – 64 år sedan 1999 samt en prognos till 2018.

Antal personer i december med inkomstpension (före 2004 tilläggspension) i åldern 61 – 64 år, 1 000-tal

Antalet personer som senarelägger pensionsuttaget till efter 65 år ökade kraftigt under 00-talet men har ökat i betydligt långsammare takt de senaste åren. Det är färre personer som tar sent uttag än tidigt uttag av ålderspension. De flesta som väljer sent

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

uttag skjuter bara upp pensionsuttaget något eller några år medan antalet nybeviljade ålderspensioner med tidigt uttag är relativt jämnt fördelat mellan 61 och 64 år. Därför har tidigt uttag större effekt på utgifterna än sent uttag.

Medelbeloppen för inkomstpension och premiepension beräknas öka kraftigt, vilket bland annat beror på tjugondelsinfasningen av dessa förmåner. Medelbeloppet för inkomstpension påverkas också av indexering. Medelbeloppet för premiepension ökar beroende på att nya ålderspensionärer har kunnat arbeta in premiepensionsrätt under fler år än tidigare födelseårgångar. Medelbeloppet för premiepension påverkas även av börsutvecklingen med mera. Medelbeloppet för inkomstpension beräknas öka med mellan 3 och 11 procent per år 2014 – 2019. Medelbeloppet för premiepension, exklusive premiepension till efterlevande, ökar med mellan 12 och 25 procent per år enligt beräkningen.

Medelbeloppet för tilläggspension beräknas minska de flesta åren eftersom denna förmån är under långsam avveckling.

År 2014 beräknas 68,1 procent av utbetalningarna utgöras av tilläggspension, 30,1 procent av inkomstpension och 1,8 procent av premiepension. År 2019 beräknas tilläggspensionens andel ha minskat till 49,4 procent. Inkomstpension beräknas då utgöra 47,0 procent av utbetalningarna och premiepension 3,6 procent. Under nästan hela prognosperioden kommer således tilläggspension att stå för merparten av utgifterna för inkomstgrundad ålderspension. Detta beror på att personer födda 1937 eller tidigare bara har rätt till denna förmån och att de som är födda något av åren 1938 – 1953 också har rätt till tilläggspension, dock i minskande omfattning.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2014.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	262 768 000	273 459 000	295 430 000	317 452 000	332 592 000
Varav utgifter under utgiftstaket	258 052 000	267 831 000	288 564 000	309 181 000	322 662 000
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+304 000	+59 000	+259 000
Volym- och strukturförändringar	-17 000	-105 000	-91 000	+14 000	+76 000
Ny regel	-	-	-	-	-
Förändring av överföringar till EG	-2 000	0	0	0	0
Förändring av administrationskostnader	-12 000	-1 000	+2 000	+2 000	+2 000
Ny prognos utgifter under utgiftstaket	258 021 000	267 725 000	288 779 000	309 256 000	322 999 000
Förändrad prognos för premiepensioner	+30 000	+249 000	+301 000	+364 000	+440 000
Ny prognos	262 767 000	273 602 000	295 946 000	317 891 000	333 369 000
Differens i 1000-tal kronor	-1 000	+143 000	+516 000	+439 000	+777 000
Differens i procent	-0,0	+0,1	+0,2	+0,1	+0,2

Ändrade makroekonomiska antaganden

Inkomstpension och tilläggspension påverkas främst av inkomstindex. Om balanseringen är aktiverad påverkas dessa pensioner av balansindex i stället för

2014-11-04

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

inkomstindex. Enligt prognosen följer pensionerna balansindex till och med 2016. För 2017 och 2018 följer pensionerna inkomstindex. Tilläggs pension påverkas även av prisbasbeloppet.

Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för dessa index höjts något för 2016 – 2018.

Volym- och strukturförändringar

Antalsprognosen har justerats marginellt i vissa åldrar.

Förändring för överföringar till EG

Prognosen för överföringar till EG:s tjänstepensionssystem har sänkts något för 2014.

Förändring för administrationskostnader

Prognosen för AP-fondernas interna administrationskostnader och provisionskostnader har justerats ned något för 2014 men är därefter i stort sett oförändrad.

Förändrad prognos för premiepensioner

Prognosen för medelbeloppet för premiepension har höjts med anledning av utvecklingen under de tre första kvartalen i år.